NOTAT

Innspill til Malthe-Sørenssen-utvalget – Utvalget om kunstig intelligens i høyere utdanning

Baklandet for Fag- og prioriteringsutvalget Skole og oppvekst i Agder har diskutert spørsmålene fra innspillsinvitasjonen knyttet til profesjonsutdanningene. Baklandet består av representanter fra de operative IKT- og digitaliseringsmiljøene på Agder. Innspillene er oppsummert under.

Hvilke muligheter og utfordringer reiser KI for profesjonene i dag og i fremtiden?
Muligheter:

- KI åpner for nye vurderingsformer, som automatisert tilbakemelding og adaptiv testing.
- Gir nye måter å lære på, blant annet gjennom personaliserte læringsløp og bruk av chatboter for dialog med pensum.
- Kan styrke kildekritikk og digital dømmekraft, da studenter må lære å vurdere informasjon fra KI-verktøy.
- Potensial for å utjevne sosiale forskjeller, forutsatt at både elever og deres støttepersoner får opplæring i bruk av KI.

Utfordringer:

- Nye vurderingsformer kan utfordre etablerte praksiser og krever tilpasning av rammeverk.
- Endrer gruppedynamikk og fellesskap i læringsprosesser, spesielt med tanke på det sosiokulturelle læringssynet.
- Vanskeligheter med å integrere KI i praktiske og aktive læringsprosesser.
- Risiko for at KI-verktøy kan hemme læring dersom de brukes ukritisk eller erstatter menneskelig interaksjon.

Hvilke kunnskaper og ferdigheter blir viktigere som følge av KI-utviklingen?

- Digital dømmekraft og kildekritikk blir sentralt, både for tekst, nyheter, video, fagstoff og sosiale medier.
- Evne til å bruke teknologi læringsfremmende, og til å vurdere når teknologi hemmer læring.
- Kompetanse i å samhandle med KI-verktøy og forstå deres begrensninger.
- Tverrfaglige ferdigheter og evne til å tilpasse seg rask teknologisk utvikling.

Hvilke kunnskaper og ferdigheter blir mindre viktig som følge av KI-utviklingen?

- Tradisjonell tilegning av pensum/fagstoff kan bli mindre viktig, ettersom studenter i større grad kan «prate med pensum» via chatboter og KI-verktøy.
- Rutinepregede oppgaver og memorering av fakta får mindre betydning, mens kritisk tenkning og problemløsning blir viktigere.

Hvilke følger har KI for profesjonene samlet sett? Hvilke forskjeller mellom profesjonene bør utvalget ta hensyn til?

- KI påvirker profesjonene ulikt, avhengig av arbeidsoppgaver og krav til menneskelig interaksjon.
- For eksempel vil lærerutdanning ha andre behov enn helsefagutdanning, særlig når det gjelder praktisk læring og vurdering.
- Utvalget bør kartlegge og ta hensyn til disse forskjellene for å sikre relevante tilpasninger.

Hvilke tilpasninger kan utdanningene gjøre for å ruste kandidater for et arbeidsliv i endring?

- Rammeverket for utdanningene må være fleksibelt og kunne tilpasses den teknologiske utviklingen.
- Rammeplanene bør være agile og åpne for kontinuerlig oppdatering.
- Partnerskap med kommuner og praksisfeltet kan brukes aktivt for å utvikle god praksis og kompetanseheving, blant annet gjennom forskningsbasert samarbeid.

- Utdanningene må bidra til å styrke profesjonsfaglig digital kompetanse hos kandidater.

Hvordan kan KI-verktøy fremme eller hemme læring i profesjonsutdanningene?

- KI-verktøy kan fremme læring ved å gi tilpasset undervisning, automatisert tilbakemelding og støtte til kildekritikk.
- Samtidig kan de hemme læring dersom de erstatter menneskelig samhandling, eller brukes uten kritisk refleksjon.
- Det er viktig å utvikle retningslinjer for bruk av KI-verktøy, slik at de understøtter – og ikke svekker – læringsprosesser.